REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Dumineca* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumineca* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 55. **Brașov, Joi 9 (22) Martie.** **1900.**

Ințelegerea dintre Sașĭ.

De un timp încóce fórte puțin se mai aude de divergențele dintre Sașii verḑĭ și moderațĭ. Nu că ar fi încetat a mai esista aceste nuanțe. S'a fost făcut odată aicĭ în Brașov o încercare de împăcare completă, care ar fi adus cu sine, firesce, delăturarea orĭ căror deosebirĭ și contopirea tuturor într'un singur partid.

Se vede însĕ, că acéstă împăcare nu s'a putut realisa în forma, în care o aveau în vedere Sașii verḑĭ, carĭ luaseră inițiativa. Cu tóte astea s'a sĕvîrșit de fapt o apropiere, așa că certele de mai înainte purtate de organele celor două partide, au încetat; cel puțin în cestiunea națională săséscă nu se mai ivesc.

Astfel, atât în pressă, cât și în viața publică politică se arată tot mai mult semnele uneĭ ințelegerĭ între Sașii verḑĭ și moderațĭ, care de sigur în împrejurările grele și amenințătóre de astăḑĭ, când au ajuns și Sașii ardelenĭ sĕ între în șirul celor în adevĕr suspiționațĭ, urgisițĭ și prigonițĭ, numai spre folosul causei lor comune póte fi.

Inainte cu opt ḑile deputatul sas dietal Dr. Bruckner a făcut o dare de sémă înaintea alegĕtorilor sĕĭ din Sibiiu. Și cu ocasiunea acestei întrunirĭ electorale, s'au manifestat raporturile îmbunătățite dintre Sașii verḑĭ și cei moderațĭ. De astădată a bătut la ochĭ, că în discursul sĕu numitul deputat a făcut multă politică naționalistă, ceea-ce până acuma nu prea era obiceiul deputaților dietalĭ săsescĭ. Acéstă póte trece ca un semn caracteristic al situațiunei.

După-ce deputatul Bruckner a arĕtat atitudinea, ce au observat'o deputații sașĭ, carĭ stau afară de partide, la diferite ocasiunĭ, mai ales când au fost în joc și interesele poporului săsesc, el a accentuat purtarea deputatului sas Wilhelm Melzer, care și-a ridicat glasul cu putere în apĕrarea Sașilor ardelenĭ contra acusațiunilor și insultelor, ce au trebuit sĕ le sufere în dietă din partea maghiară. A amintit discuțiunea asupra cestiunei naționalităților, la începutul desbaterii budgetului pentru 1900, și cum cu ocasiunea acésta un deputat banffiyst a atacat mai cu sémă pe Sașii ardelenĭ cu o vehemență estra ordinară. Atuncĭ s'a ridicat érășĭ Melzer în apĕrarea națiunei sale; a fost ascultat cu tótă atențiunea. dér cuvintele lui n'au avut efect de-a îmblânḑi inimiciția contra Sașilor; ba sa întêmplat, că cei ce au vorbit cu patimă contra Sașilor au fost felicitațĭ de cei mai însemnațĭ deputațĭ maghiarĭ, ér acela, care a vorbit pentru ei, s'a ales cu o esplicare dojenitóre din partea ministrului-președinte.

Deputatul Bruckner a propus a-se trimite din sînul adunării electorale sibiiene o telegramă, prin care deputatul Melzer sĕ fiă salutat ca anteluptător în cestiunea naționalităților și sĕ i-se esprime recunoscință pentru atitudinea sa bravă.

In legătură cu acéstă manifestația, d-l Bruckner a mai accentuat cu deosebire necesitatea ca Sașii sĕ fiă strîns solidarĭ între ei, ca sĕ pótă lupta cu succes pentru naționalitatea lor. Sașii, ḑise el, trebue sĕ se unéscă cu toții, căcĭ deosebirile de vederĭ consistă numai cu privire la mĕsura mai mare orĭ mai mică a vehemenței, cu care cred, că trebue sĕ respingă atacurile contra poporului săsesc. „Trebue sĕ fim unițĭ, ca adversarii sĕ nu ne pótă cu atât mai ușor înfrânge“.

Curentul acesta dintre Sașĭ, cum am ḑis, numai folositor le póte fi.

Convocarea dietelor provinciale. „Wiener Zeitung“ publică patenta împĕrătéscă, prin care dietele provinciale austriace sunt convocate pe ḑiua de 26 Martie, afară de dietele Goriției și Austriei de jos, carĭ sunt convocate pe ḑiua de 27 Martie.

Acțiunea de ințelegere cehogermană. Alaltăerĭ după amiaḑĭ s'a întrunit în Viena *secțiunea cehă* a conferenței de ințelegere și a desbătut asupra regulării cestiunei de limbă la autoritățile autonome din Boemia. Afară de două puncte, s'a ajuns la *ințelegere.* După amiaḑĭ secțiunea a ținut ședință plenară, la care s'a presentat și ministru-președinte *Koerber.* El salută pe membrii și făcu alusiune la împrejurarea, că acum sunt date tóte condițiunile de a-se ajunge la óre-care resultat și de a-se continua sfătuirile. In stadiul de față al pertractărilor — ḑise ministru — ajungem la punctele cele mai însemnate de diferență, mai ales la stabilirea folosirei limbei din partea *autorităților provinciale.* Insĕ apropierea și resultatul întêmplat până acum la regularea altor cestiunĭ delicate, dă îndreptățire speranței într'o înlăturare a greutăților și piedecilor, ce stau în calea altor cestiunĭ, presupunênd, că dorința nutrită din tóte părțile pentru o pace definitivă va învinge orĭ-ce patimă.

Liga studenților germanĭ.

Precum am amintit erĭ, în Viena e pe cale de a-se înființa o ligă a studenților germanĭ, carĭ studiéză la școlele superióre vieneze și carĭ sunt de origine din țĕrile corónei ungare. In scopul acesta un comitet de doi membri (președinte și secretar) au lansat un apel printre Germanii din Ungaria și în strĕinătate, în care se arată nisuințele, ce urmăresce liga. Etă, ce se ḑice între altele în apel:

„Cedând presiunei împrejurărilor, noi ascultătorii de universitate germanĭ din țĕrile corónei ungare am recunoscut, cât de urgent necesar este a înființa o societate, care-șĭ pune de problemă, ca *în unire cu Sașii ardelenĭ, sĕ deșteptăm și se aprindem din nou curagiul părinților noștri germanĭ* în lupta sântă pentru *susținerea moravurilor germane și a limbei nóstre materne*; sĕ întărim pe cei ce se clatină, ér pe cei, carĭ au rĕmas credincioșĭ, sĕ-i liberăm de ispita desnaționalisării.

„Tot Germanul adevĕrat, pămêntean, și în genere orĭ cine, care urmăresce cu interes pressa nóstră germană încă tînĕră și próspĕtă totodată, va recunósce cât e de necesar, ca în fine sĕ sărim în apĕrarea limbei nóstre materne și pentru tinerimea nóstră studiósă sĕ creăm o casă deosebită, unde nemțesce sĕ gândéscă, nemțesce sĕ simțéscă și nemțesce sĕ se pórte.

„Voi, Germanĭ, sĕ nu uitațĭ pe frații voștri, carĭ departe de voi susțin lupta pentru germanism. Er voi moșnenĭ ai noștri, sĕ nu vĕ clătinațĭ, sĕ fițĭ tarĭ și unițĭ!“

Apelul e datat în *Viena*, luna Martie 1900, și e iscălit de președintele *Wettl* Obnann și de secretarul Ioseph *Mattes.* Cel dintâiu e originar din Vêrșeț, cel de-al doilea e fiu de Șvab din Bănat. La apel este alăturat și un proiect de statut, care cuprinde următorii paragrafĭ:

„§. 1 Lățirea culturei germane în patriă, care până acum a fost nesuficientă; § 2. Inființarea de școle germane în țĕrile corónei ungare și sprijinirea lor; § 3. Membru al societății póte fi orĭ-care student german de pe teritoriul Ungariei, care cercetéză o școlă superióră din Viena și contribue 1 corónă lunar; § 4. Binefăcĕtor al societății este orĭ-care German, care dăruesce 100 coróne; § 5. Membru fundator orĭ-care German care dăruesce societății 40 coróne; § 6. Sprigினitor póte fi orĭ-care German, care dăruesce societății anual 6 coróne; § 7. Membri pot să fiă *numai Germanii, carĭ sunt de origine arică.*“ (Semiții așa dér sunt eschișĭ).

De sine ințeles, că pressa maghiară se ridică ca un bàlaur în contra acestei lige și ar înghiți-o deja înainte de a se nasce, décă puterea monstrului ar ajunge până în Viena. Furia gazetarilor maghiarĭ este cu atât mai mare, că cu cât cei-ce pun basele acestei lige sunt tinerĭ germanĭ din „țĕrile corónei ungare“, sunt fii de ai Germanilor din Ungaria, despre carĭ se ḑice, că de jumĕtate șĭ-au închinat stégul naționalității lor înaintea elementului domnitor. Acest stég însĕ vor sĕ-l ridice acum érășĭ tinerii germanĭ, carĭ vĕd o mare primejdiă în aceea, că părinții lor încep sĕ se clatine și sĕ sucumbe, ispitițĭ a cădé jertfă desnaționalisării.

Nisuințele nobile și naționale ale junimei germane sunt întîmpinate cu atât mai mult de furia șovinismului descreerat,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Spionul.

*Tradus din armenesce, de **Gr. M. B.***

— Fine. —

II.

Bietul Musu Jorj era omul cel mai nevinovat din lume. Trăia, ce e drept, fără sĕ facă nimic, ca mulțĭ alții bătea pavelele din Pera, dér nu făcea rĕu nimĕnui. Ḑiua șĭ-o petrecea mai mult în pat. Séra eșia de mergea la cafenea, unde sorbea păhăruț peste păhăruț de lichiorurĭ de tot felul. Nóptea era când prin culisele Concordiei, séu a Palatului de cristal, când în vre-o familiă cinstită unde juca pocher. Vre-un mijloc hotărît de traiŭ nu avea, dér îșĭ agonisea cât îi trebuia, ba din împrumuturĭ, ba din cărțĭ. De cestiunea armenéscă îșĭ bătea capul tot atât, cât și de cestiunea drumurilor de fier din China. De câte orĭ, în vre-o adunare era vorba de ea, îl cuprindea un somn dulce, din care se treḑia numai spre a se așeḑa la masa de cărțĭ.

Era bine primit de familii, întâiŭ pentru-că juca bine pocherul, ș'apoi pentru-că, cum făcea, cum dregea, era cel dintâiŭ, care afla scandalul ḑilei. Cum întra într'o casă, stăpâna casei îl întêmpina cu întrebarea: Ce mai nou Musu Jorj? și Musu Jorj avea gata de istorisit, când cérta dintre doi soțĭ, când stricarea unei logodne, când aventurile galante ale vre-unei cocóne.

— De unde, naiba, le mai afli? î ḑiceau unii cu admirațiă.

— Păsĕrica din vĕzduh mi-le aduce! rĕspundea el, cu aerul omului mulțămit de sine.

Nu trecuse o sĕptĕmână dela vorbele ce merseseră pe séma lui Musu Jorj, și se rĕspândise deja vestea, că el este spion, și că 'n tóte ḑilele merge la poliția.

El nu aflase încă nimic de ceea-ce se șoptea, și urma ca și mai înaintea a-se duce prin casele cunoscuților lui, dér nu mai era primit cu vechia intimitate. Când se arăta unde-va, bărbații îșĭ tăiau vorba începută, ér cocónele de gazdă nu-l mai întrebau: ce mai nou? Toțĭ căpĕtau convingerea, că Musu Jorj este spion, fără a-șĭ da cea mai mică ostenélă de-a cerceta mai de apróope.

In sfîrșit șóptele rĕspândite ajung la urechia lui Musu Jorj. — Cum, eu spion? esclamă el indignat! De ciudă, îi venia sĕ turbe și plecă colindând casele prietinilor, pentru a-se apĕra de-o asemenea infamă calomniă.

Pretutindenĭ întêmpină acelașĭ rĕspuns:

— Nu-țĭ bate capul, Musu Jorj ... o scornitură de dușman! Am audit și noi așa ceva, dér cine nu te cunósce pe d ta?

Și când întorcea spatele:

— Ce om nerușinat! Mai are obraz sĕ se apere! Acum m'am încredințat și mai tare, că e spion.

Musu Jorj, vĕḑênd, că protestările lui nu-i slugesc la nimic, socotesce s'o întórcă pe altă fóiă. Incepe sĕ se arate strașnic patriot.

— Ticălosul, i-se ḑice pe din dos, se preface, că e patriot, dóră ni-am deschide inima înaintea lui!

Nu merge nicĭ așa. Se pune sĕ vorbéscă rĕu de guvern.

— Ce miserabil! O face înadins, pentru-ca sĕ ne prindă cu vorba!

Mai la urmă se hotăresce sĕ tacă.

— Dómne! mare șiret. Șĭ-a închis gura și șĭ-a deschis urechile, ca sĕ adune și mai bine vorbele nóstre.

Tóte mijlócele fură zadarnice. S'a convins Musu Jorj, că nu e scăpare pentru el: de voiă, de nevoiă trebue sĕ rĕmâie spion.

III.

De odată îi vine lui Musu Jorj o ideiă luminată.

— De vreme ce pe nedreptul trebue sĕ trec de spion, îșĭ ḑicea el, adecă de ce n'aș căuta sĕ trag cel puțin folos din asta?

De-atuncĭ n'a mai gândit sĕ se apere de rolul nedemn, ce i-se atribuia.

Trecuse cât-va timp dela incidentul cunoscut cu Banca Otomană, după care urmase gróznicul măcel al Armenilor. Acum lucrurile se liniștise; dér poliția tot urmărea pe icĭ pe colo pe câte vre-un Armean,

care în neputinţa lui de a sugruma imediat mişcarea acésta nobilă, înjură, clevetesce, aţîţă şi calumniază. Sunt unii, carĭ provócă dieta şi guvernul unguresc sĕ fiă pe paḑă, „ca tăciunele aprins în Viena sĕ nu pericliteze patria maghiară“, — căcĭ cu focul nu e bine sĕ te jocĭ.

Slab stă causa maghiarismului, décă pionirii ei tremură ca varga şi se tem de-o mişcare atât de nevinovată şi inofensivă.

Corespondenţă din Paris.

Non multum sed multa. — Despre teatre. — Despre exposiţiă. — Despre Braşov. — Şi despre altele.

Paris, 16 Martie n. 1900.

D-le Redactor! Ca orĭ-ce corespondent, care se respectă, am pus şi eu multe titule înaintea astei scrisorĭ din Paris. Vĕ voiŭ vorbi multe, fără sĕ vĕ pot spune mult. Noutăţĭ de pe aicĭ? De bună sémă sunt multe noutăţĭ în marele Paris, dovadă strigătorii de jurnale, carĭ te asurḑesc de când apare „Le Matin“ pănă la „Le soir“, — dér nu tóte noutăţile acestea sunt interesante pentru cei ce nu trăesc în Paris. Dimpotrivă sunt unele lucrurĭ vechĭ de tot, pe carĭ ar fi bine sĕ nu le uităm. Teatrul Trianon nu mai stă unde a stat, dér studenţimea română din Paris stă tot unde a stat de mult: în cafenele; artiştii dela „Comedia francesă“ sunt triştĭ, că nu au *unde* sĕ jóce, deşi ar avé *ce* sĕ jóce, pe când studenţii românĭ din Paris găsesc *unde* sĕ jóce, numai cât din pricina „crisei“ nu mai au *ce* juca etc. etc.

Fiind-că a venit vorba de teatre, nu pot trece mai departe, fără sĕ amintesc despre succesul enorm, ce l'a avut aséră „L' Aiglon“, noua tragediă în 6 acte a lui *E. Rostand.* Acest poet, care deabia a împlinit 30 de anĭ, şi-a creat prin prodigiosul „Cyrano de Bergerac“ un renume, care i-a asigurat un loc strălucit între dramaticianii *francesĭ.* Am subliniat acéstă vorbă, pentru-că Rostand întrunesce într'adevĕr tot ce e neîntrecut în poesia *franţuzéscă* şi pierde nemĕsurat de mult fiind tradus. Dovadă „Cyrano de Bergerac“, tradus în nemţesce de măestrul Fulda, care a putut traduce atât de frumos chiar şi pe un Molière. Pe poetul fără noroc Bergerac l'a jucat măestrul Coquelin, ér aséră l'a jucat pe fiiul lui Napoleon (eroul piesei „L'Aiglon“) Sarah Bernhardt. Cei ce au vĕḑut'o spun, că ea nicĭ-odată n'a fost mai mare ca erĭ. Un critic rĕutăcios „constată“, că Sarah Bernhard devine din an în an mai tinĕră (încurênd va împlini 60 de anĭ), făcênd alusiă la cele trei creaţiunĭ ale ei din urmă: Lorenzaccio—Hamlet—L'Aiglon (tóte trei rolurĭ bărbăteştĭ). Succesul ei din L'Aiglon e de sigur mult vrednic pentru renumele ei, căcĭ publicul a aplaudat'o deja mult pe Sorma şi se spune, că pe timpul exposiţiei are sĕ vie Duse la Paris. Şi aceste amêndouĕ sunt representantele nouei şcóle dramatice şi renumele lor se mulţumesce unor mijlóce cu mult mai solide, decât virtuositatea unei Sarah Bernhard şi Mounet Sully, care se va stînge cu ei. Şcóla realistă a lui Worms la conservator şi a lui Antoine în teatrul, care pórtă numele sĕu, câştigă tot mai mult teren.

Tóte teatrele fac pregătirĭ marĭ pentru esposiţiă. Numai Comedia francesă n'are unde sĕ jóce. Vai ce mai tămbălău a fost şi când a ars teatrul frances! S'a declamat mult, s'au vĕrsat multe lacrĕmĭ de crocodil, dér s'au vĕrsat şi lacrimĭ adevĕrate. Tot Parisul a fost greu lovit de acest desastru. Când vii dintr'o ţéră, unde se pune atât de puţin preţ pe teatru, şi veḑĭ cât e de legată viéţa Parisianului de teatrurile sale, trebue sĕ-ţĭ spui, că mai e mult, mult, pănă avem sĕ ajungem şi noi la cultura adevĕrată.

Pentru „bîlciul lumii“ se fac pregătirĭ marĭ. Pretutindenĭ pe unde trecĭ auḑĭ bătăi de ciocane, veḑĭ pămênt rĕsturnat şi murdăriă. Parisul e frumos când e Paris adevĕrat şi pentru ca sĕ fie acésta, el trebue sĕ fie vesel. Acum însĕ veselia tótă e strînsă numai în cartierul latin, care se pregătesce pentru sĕrbătorirea Mi-carêm-ului. De trecĭ Sena, dai de străḑile murdărite de zidirea trenului subteran. Dér e de mirat, ce repede progreséză lucrările exposiţiei. Palatul României e de mult gata. E frumuşel, numai cât e mult prea mare şi nu-mĭ pot închipui, cu ce va puté sĕ-l umple. Şi apoi... crisa, crisa, bat'o vina!

Dér despre esposiţiă voiŭ avé sĕ vĕ mai scriu multe după deschiderea ei, care va urma încurênd. Óspeţii vin deja cu ridicata, vin şi prinţĭ din tóte ţĕrile, numai un óre-care prinţ Şuţu plécă.... în temniţă, fiind prins ca un escroc de prima categoriă. Din incidentul întemniţării lui „Le Journal“ îşĭ permite sĕ dea sfat unei anumite clase din societatea femenină a Parisului, care vine în contact cu multă lume, ca sĕ se păzéscă de „nababii indienĭ“, de „colonelii englesĭ“, de „granzii spaniolĭ“ şi de „prinţii moldavĭ“.

Vai şi cât e de frig pe aicĭ şi cum plouă mereu! Erĭ m'am adăpostit de plóiă sub colonadele Odeonului. Aicĭ e librăria lui Flammarion. Rĕsfoind prin reviste franţusescĭ dau de „Le tour du Monde“, care publică în Nr. 9 un articol despre Braşov, cu 4 ilustraţii. Autorul Georges Servières a făcut o călĕtoriă prin Transilvania şi descrie „Quelques villes de Transylvanie“ (Sibiiul e descris în Nr. 11). Mĕ gândeam sĕ vĕ trimit articolul tradus, dér n'are nicĭ un interes, conţinênd descrierĭ, pe carĭ orĭ ce Braşovean le cunósce din vĕḑut. Sunt şi inexactităţĭ. Astfel după Servières Sĕcuii sunt Hunĭ, ér Ciangăii ţiganĭ etc. Totuşĭ autorul are un spirit fin de observaţiă, precum vĕ veţĭ convinge din câte-va citate: ....„în cartierele mai bine ţinute, aceste vălcele (a căror apă vine din munte) circulă sub un pod de scândurĭ, care lasă sĕ trécă mirosurĭ scârbóse, căcĭ apele acestea slujesc de égouturĭ — aprópe sub cer liber!“. „Centrul „Cetăţii“ îl ocupă casa sfatului (Hotel de Ville), care n'are nimic remarcabil“... Ĕtă douĕ lucrurĭ adevĕrate! Saşii braşovenĭ ar trebui sĕ ţină cont despre părerile unor ómenĭ veniţĭ din ţĕrĭ mai culte şi sĕ se grăbéscă puţin cu introducerea canalisării. Cât despre casa sfatului, acéstă namilă fără nicĭ un stil şi fără nicĭ un alt rost decât a cere reparaţii din an în an, ar fi trebuit de mult făcută una cu pămêntul. Ce frumósă ar fi atuncĭ piaţa Braşovului! — Despre Ungurĭ el spune: „Ungurii, hotărît, că nu favoriséză călĕtoria străinilor în ţéra lor. Acest popor, care pretinde, că e liberal şi civilisat, e cât se póte (extrêmement) de înapoiat... etc. etc.“ Ĕcă încă o observare adevĕrată!

Aş mai avé multe de spus, dér nu vréu sĕ fac abus de colónele „Gazetei“, pe carĭ mi-le-aţĭ deschis. In trécĕt mai pomenesc, că tînĕrul *Enescu* continuă de a secera admiraţia pricepĕtorilor de musică. Intr'o singură sĕptĕmână el a păşit ca violinist, ca pianist şi ca compositor, căcĭ „acest tênĕr extraordinar póte sĕ spună despre sine, că numĕrul composiţiilor sale a întrecut numĕrul anilor sĕi“. La revedere!

Depestraje.

Din camera română.

Manifestaţia de Dumînecă.

Precum scim, cu ocasiunea întrunirii, ce s'a ţinut Dumînecă d. a. în Bucurescĭ de liberalĭ în sala băilor Eforiei pentru a protesta în afacerea Hallier, s'a întêmplat un scandal pe stradă. După-ce adecă s'a încheiat întrunirea, presidată de d-l Petre Grădişteanu, cei de faţă au organisat, conform programului mai înainte stabilit, o procesiune pe stradă. In fruntea procesiunei mergeau câte-va trăsurĭ cu ḑiariştĭ, apoi un grup, care purta placarde şi drapele în doliu; după el mulţimea. Aşa s'a întrodus manifestaţia, procesiunea pornind spre universitate. La statua lui Mihaiŭ Vitézul, d-l Morţun, rostind câte-va cuvinte de protestare, a depus câte un stég îmbrăbrăcat în doliu pe statuă, tot-odată s'au depus acolo şi placardele cu inscripţiunĭ contra partidului conservator şi a guvernului.

In acel moment s'a produs o mişcare neaşteptată pe strada Colţei, o bandă de vre-o 30 de bătăuşĭ a atacat cu bastónele trăsurile în carĭ se aflau ḑiariştii, lovind pe mai mulţĭ din ei. Peste câte-va minute se produse o învălmăşală şi o încăerare mare; mulţĭ au fost loviţĭ şi chiar răniţĭ, la unii li-au spart capul. Atuncĭ a intervenit poliţia şi a pus capĕt scandalului, împrăştiând mulţimea,

*

Asupra acestor scene a interpelat în şedinţa de Lunĭ a camerei pe guvern d-l Ionel I. *Brăteanu.* Arată cum s'au petrecut lucrurile şi că de-odată publicul a fost atacat de bande de bătăuşĭ, fără a-se fi făcut nicĭ o somaţiune. Céta de bătăuşĭ a făcut o adevĕrată şarge asupra mulţimei, care a fugit la universitate, unde s'au întêmplat din nou bătăi. Afirmă, că bătăuşii au fost agenţĭ comunalĭ, că conservatorii au constituit comitete pentru apĕrare contra oposiţiei, ér un ministru a pronunţat în cameră cuvintele *„adversus hostem aeterna auctoritas“.* Protestéză contra faptului, că bătăuşii au fost lăsaţĭ sĕ opereze fără ca poliţia şi justiţia sĕ intervină.

D l N. *Fleva,* ministrul domeniilor, rĕspunde, că nisce ómenĭ împreună cu câţĭ-va membri ai partidului naţional liberal s'au pus în fruntea unei manifestaţiunĭ populare; acésta n'avea înţeles, fără-ca şefii organisatorĭ ai ei sĕ ia parte la ea. S'au depus nisce placarde sediţióse la statua lui Mihaiŭ, carĭ au fost purtate pe stradă; s'a întêmplat, ca mai mulţĭ locuitorĭ sĕ se indigneze contra acestor placarde insultătóre şi sĕ manifesteze şi ei. Acesta e tot adevĕrul. Cum e făcut guvernul rĕspundĕtor de altercaţiunea cu alţĭ cetăţenĭ, de cele ce se petrec în particular? Nu s'a pus în cale forţa publică, ca guvernul sĕ fiă rĕspunḑĕtor. Şefii liberalĭ nu se pun în frunte, cum obicĭnuiau mai înainte. Ei stau acasă, şi décă demonstraţia reuşesce vin sĕ tragă folóse, ér décă nu, spun, că nu sciu nimic, nu s'au amestecat. Spune, că se va face o anchetă spre a-se descoperi vinovaţii şi aceştia se vor pedepsi, căcĭ guvernul nu aprobă violenţe.

D-l C. *Disescu* ministrul justiţiei ḑice cu privire la atitudinea justiţiei la scenele de Dumînecă, că nu înţelege cum se face o manifestaţiă contra sentinţei tribunalului arbitral, când acésta nu s'a dat încă. Spune, că procurorul a voit sĕ oprescă depunerea placardelor sediţióse, dér n'a putut străbate prin mulţime la timp, ca sĕ împiedece depunerea lor la statuă.

D-l N. *Filipescu* ḑice, că s'a făcut Dumînecă o manifestaţiă ilegală, care fusese interḑisă de prefectul poliţiei. Nu erau motive, carĭ sĕ îndreptăţéscă ridicarea masselor contra guvernului actual. Sunt momente dér, când apar logice astfel de împotrivirĭ. Décă demonstranţii au dreptul de a eşi în stradă cu placarde sediţióse contra legii, avem, ḑice, şi noi dreptul sĕ facem manifestaţii contra lor. Décă liberalii s'au scoborît în stradă, au dreptul şi conservatorii sĕ nu permită purtarea placardelor sediţióse prin carĭ li-se insultă partidul. Guvernul e dator sĕ ia mĕsurĭ spre a-sĕ garanta liniştea; este timpul sĕ o facă pentru a salva situaţiunea. Vor căuta adversarii sĕ esploateze aceste mĕsurĭ nepopulare, dér e convins, că guvernul va sci sĕ pună stavilă unor astfel de uneltirĭ.

---

bănuit de revoluţionar, încât mai mult séu mai puţin toţĭ trăiau cu frica în spate.

Musu Jorj urma ca şi mai înainte cu visitele pe la cunoscuţĭ, şi nu i displăcea sĕ vaḑă, că aceştia îl primiau acum cu órecare ceremoniă.

— Cu omul rĕu n'o scoţĭ la cap, decât purtându-te bine, ḑiceau toţĭ acei, care făcuse un om rĕu din Musu Jorj.

Dér şi Musu Jorj nu mai era cel de mai înainte. Istoriórele scandalóse le lăsase la o parte. Nu vorbia decât de lucrurĭ de sémă.

— Aḑĭ mĕ găsiam la poliţiă, şi am vĕḑut vre-o douĕ-ḑecĭ de ai noştri, că-i aduceau legaţĭ cot la cot.

— Da ce făcuse bieţii ómenĭ, Jorj Efendi?

Musu Jorj ajunsese acum sĕ fiă Jorj Efendi.

— Ce sĕ facă? ia, blăstĕmăţii de tot felul cum fac toţĭ revoluţionarii noştri: unii purtau scrisorĭ secrete, alţii adunau banĭ, alţii împrăştiau gazete. Paşa mi-a spus, că décă vor merge lucrurile aşa, are sĕ trimétă sĕ calce tóte casele, mai ales cele din Pera şi din Kadikioi. Ascultaţĭ, nimiciţĭ tot ce aveţĭ, care póte sĕ dée loc la bănuială.... Décă veţĭ păţi ceva, sĕ nu fiu eu de vină.

Şi care de care sĕ protesteze mai amarnic.

— Pentru Dumneḑeu, Jorj Efendi, cum credeţĭ, că în casele nóstre sĕ se găséscă aşa ceva? Noi suntem cei mai credincioşĭ supuşĭ ai Sultanului.

— Cine o scie mai bine decât mine! Eu am şi spus'o Paşei.

— Sĕ trăiţĭ, Jorj Efendi. Scim, că ne sunteţĭ prieten. Viaţa nóstră e în mâna d-vóstrĕ.

— Cât voiŭ fi eu, sĕ nu vĕ temeţĭ. Paşa ţine la mine, ca la ochii din cap. Nu face nimic fără sfatul meu. Numai îl aud, cât e ḑiua de mare: Dér d-ta ce ḑicĭ, Jorj Efendi!

Şi aşa, Musu Jorj ajunsese sĕ insufle o adevĕrată grózĕ printre Armenĭ.

In deobşte, a doua ḑi, după convorbirĭ de acest fel, sosia o scrisorică din partea lui Musu Jorj, care cerea împrumut câţĭ-va napoleonĭ. Banii se trimeteau fără nicĭ o întârḑiere, ba chiar şi cu óre care mulţămire. Ce-s câţĭ va napoleonĭ pentru a dobêndi siguranţă, în timpurĭ atât de turburate?

Incetul cu încetul, din reputaţia lui de spion, numai cu numele, înjghebase o adevĕrată negustoriĕ, pe care o învîrtea cu destulă dibăciă.

Intr'o ḑi alérgă la Galata, la contoarul lui Ovanes Aga, cel priceput, şi c'un aer speriat îi ḑise:

— D-ta stai aicĭ liniştit, şi habar n'ai de ceea ce se urzesce în contra d-tale.

— Ce? întrébă bietul om tremurând.

— Ce sĕ fiă? Un agent te-a raportat, că eştĭ din comitet, că adunĭ banĭ. Pentru Dumneḑeu, Ovanes Aga, de ce te amestecĭ în astfel de flécurĭ? Dumitale ţi-a rĕmas sĕ scapĭ Armenia? Eştĭ om bĕtrân; ai o casă de copii! Şi décă mâne vor veni sĕ-ţĭ calce casa, sĕ te ridice, sĕ te osêndéscă, şi sĕ te spênḑure, ce ai sĕ făcĭ?

Ovanes Aga, galben ca céra, tremurând vargă, abia îngâna câte-va cuvinte:

— Cum, eu, comitet? La mine banĭ? Nu se póte, nu se póte, Jorj Efendi. Calomnii, calomnii....

— Fă-l pe Paşa sĕ crédă asta, décă poţĭ.

— Ce-i de făcut, Jorj Efendi? Invaţă-mĕ ceva!

.....Dér cum ai aflat de raportul în contra mea?

— Cum sĕ aflu: Eram aḑĭ diminéţă la poliţiă, când a venit un agent cu raportul; 'i-l'am luat din mână, am aruncat ochii pe el, şi îndată ce ţi-am vĕḑut numele, am spus agentului sĕ nu-l dea Paşei, ci sĕ l păstreze la el până ce mĕ voiŭ întórce, şi am alergat la d-ta....

Banii îi şi numĕră, şi Musu Jorj plécă.

Şi aşa rênd pe rênd, toţĭ cunoscuţii lui Musu Jorj, şi chiar mulţĭ necunoscuţĭ, contribuiră a-i forma o mică avere. Acum el gândesce sĕ se căsĕtorescă, şi partidele nu-i pot lipsì; căcĭ cine n'ar fi bucuros sĕ aibă în familiă, în aceste timpurĭ nesigure, un om cu atâta trecere ca Jorj Efendi?

D-l general *Manu* ministru de interne ḑice, că a fost întrebat de doi deputaţĭ liberalĭ despre manifestaţiă, dér li-a spus, că demonstraţii pe strade nu pot fi permise. A dat instrucţiunĭ prefectului poliţiei sĕ lase libertate deplină întrunirei şi protestării în marginele legalităţii, şi prin mĕsurĭ prudente sĕ se oprĕscă scandalurile de stradă. Incheie asigurând, că se va face o anchetă şi se vor pedepsi culpabilii; situaţiunea grea de astăḑĭ, ḑice, ne impune sacrificii marĭ. Rógă deci pe deputaţĭ sĕ nu mai facă astfel de interpelărĭ.

Monumentul lui Mircea cel Bĕtrân în Tulcea.

Punerea pietrii fundamentale.

Mercurĭ, 1 Martie v., s'a serbat în oraşul Tulcea punerea pietrii fundamentale a monumentului *Mircea cel Bĕtrân.*

Étă, după „Const.", cum s'a petrecut serbarea:

Se aflau de faţă, la acéstă serbare magistraţii tribunalului şi tóte notabilităţile civile şi militare ale oraşului Tulcea. Elevii liceului, elevele şcólei secundare şi elevii şi elevele şcólelor primare cu drapele, se aflau înşiraţĭ pe rêndurĭ, — precum şi musica regimentului.

Un public numĕros se afla adunat împrejurul monumentului. Serviciul divin s'a oficiat de către protoereul judeţului, însoţit de preoţii oraşului.

După terminarea serviciului divin d. I. *Neniţescu*, prefectul judeţului, în linii marĭ schiţéză viteza figură a marelui Voevod Mircea cel Bĕtrân.

Arată tristele împrejurărĭ, în care se găsea Orientul, în momentul venirei pe tronul Munteniei a lui Mircea cel Bĕtrân. Descrie starea de plâns în care ajunsese Bulgaria sub domnia lui Şişman şi starea Serbiei, puţin invidiabilă sub domnia bĕtrânului Lazar, cum statele creştine până aci luptau răsleţe, ér dela venirea lui Mircea şi sub sfătuirea acestuia, ele încep a lupta unite în contra valului cotropitor al Semi-Lunei.

Descrie în colorĭ vii lupta de pe câmpia Mierlei (Kosova); mórtea lui Murad şi suirea pe tronul Osmanliiĭor a lui Baiezet-Fulgerul. Arată cum în anii următorĭ Mircea cuprinse Dobrogea şi întări cetăţile Dunărene ale acesteia. Apoi cum la 1394 Baiazit, furios că încătro se întorcea se împedeca de Mircea, intră în Oltenia cu mare armată, însĕ e învins la Rovine şi se întórce ruşinat peste Dunăre.

De aci oratorul vine la lupta dela Nicopoli 1396, descriind în cuvinte bine simţite acéstă luptă, nenorocită pentru creştinĭ, şi arată cum între cavalerii germanĭ, carĭ au luat parte la acéstă remarcabilă bătăliă, se afla şi Friederic de Hohenzolern, unul din străbunii Maj. S. Regelui nostru Carol I.

Oratorul descrie apoi neuitata victoriă, ce în 1398 Mircea repurtéză la Rovine, din Ialomiţa, în contra gróznicului Baiazet, care pentru a doua-óră fuge biruit de Mircea şi vitéza lui armată.

Oratorul arată mai departe meritele lui Mircea, ca diplomat şi înţelept, dovadă capitulaţia, ce el închee cu împĕrăţia turcéscă, capitulaţiă, pe care se baséză apoi întréga nóstră desvoltare naţională.

Oratorul termină, făcênd apropierea între stăpânirea românéscă de acum şi stăpânirea românéscă de altă-dată a Dobrogei. Prin victoriile culese de Mircea în contra lui Baiazet I Ildirim, cel mai vitéz sultan al Osmanlilor, s'a putut obţine capitulaţia lui Mircea, care era mai mult un tratat de alianţă dela egal la egal, ér prin victoriile culese de ilustrul Domnitor Carol I, tot în contra Turcilor, s'a rupt capitulaţia lui Mircea şi poporul românesc, reluându-şĭ independenţa dinaintea lui Mircea, s'a înălţat şi la rangul de Regat.

De aceea, fiind adunaţĭ la temelia monumentului, ce se va ridica puternicului Voevod Mircea cel Bĕtrân şi cel înţelept, nu putem sĕ nu înălţăm gândirea nóstră la Marele Rege Carol I, prin a cărui vitejiă şi înţelepciune s'a dobêndit încă odată şi pentru tot déuna stăpânirea Dobrogei şi stăpânirea gurilor Dunărei.

Uniţĭ cu toţii într'un gând sĕ strigăm: Trăiéscă M. S. Regele Carol I, Trăiéscă M. S. Regina Elisabeta, cu întréga Lor Dinastiă.

Strigăte de ura rĕsună din tóte părţile, musica regimentului intonă imnul regal, ér corul şcolar a cântat *Deşteptă-te Române.*

D-l Căpitan Şoiculescu, în câte-va cuvinte arată meritele vitézului domn român Mircea cel Bĕtrân şi importanţa monumentului, ce aḑĭ se înalţă în Tulcea.

D-l Moisilă, profesor de istoriă la liceu, în discursul sĕu făcù biografia lui Mircea cel Bĕtrân, arătând fasele, prin carĭ a trecut Dobrogea, dela mórtea vitézului Mircea, până la 1877—78, când prin înţelepciunea şi vitejia M. S. Regelui Carol I sub a cărui comandă se afla armata română, armata turcă fù învinsă şi Dobrogea recâştigată; pe pămêntul ei adĭ se înalţă două monumente glorióse de o mare importanţă istorică, aci avem monumentul lui Mircea cel Bĕtrân, cel dintâi domn român, care învingênd armata turcă câştigă Dobrogea, ér la rĕsăritul Tulcei avem un al doilea monument, monumentul commemorativ al veciniceĭ reanexărĭ a Dobrogei către patria mamă, în amintirea vitezului nostru rege, care prin rĕsboiul dela 1877—78 ne-a recâştigat Dobrogea.

D-l V. M. Jora, suprefectul plăsei Babadag, dă cetire pergamentului.

D-sa spune, că acest măreţ monument se ridică în urma stăruinţelor harnicului prefect d. I. Neniţescu.

Strigăte de ura, trăiéscă prefectul Neniţescu, se aud din tóte părţile.

După acésta d-l Neniţescu pune pergamentul, care se află băgat într'o sticlă, în temelia monumentului, peste car cu o mistriă tórnă beton, ér deasupra see pune piatra fundamentală, în timp ce musica regimentului cântă marşul *Deşteptă te Române.*

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Martie.

Academia Română. Erĭ la ora 1 s'a deschis sesiunea de primăvară ordinară a Academiei Române. La şedinţele acestei sesiunĭ ia parte şi P. S. Sa episcopul Caransebeşului Nicolae *Popea*, care a fost de curênd ales membru la Academiă. P. S. Sa e însoţit de vicarul sĕu, d-l archimandrit Filaret Musta. Episcopul Popea îşĭ va ţiné în acéstă sesiune şi discursul de recepţiune în Academiă. Va vorbi despre fericitul metropolit Andreiŭ Baron de Şaguna. D-l D. Sturdza îi va rĕspunde. Dintre membrii de dincóce, au sosit în Bucurescĭ d-l Iosif *Vulcan* şi membrul corespondent, d-l protopop Zacharie *Boiu* din Sibiiu.

Jubileul Metropolitului Moldovei. I. P. S. Sa metropolitul Iosif al Moldovei va serba în Iunie jubileul sĕu de 25 anĭ, de când ocupă vechiul şi istoricul scaun metropolitan al Moldovei şi Sucevei. Se pregătesc, cu acéstă ocasiă, marĭ serbărĭ la Iaşĭ.

Pentru masa studenţilor dela şcólele medii şi superióre din Braşov au întrat următórele contribuirĭ:

a) **Pe lista Nr. 219** (colectant d-l director al instit. „Vlădeasa" din B. Huedin) ***cu totul 14 cor. 60 banĭ,*** şi anume: I. Gall 3 cor., Iuliu Truţia 2 cor., Ioachim Lucaciŭ 40 b., Stef. Pop 1 cor., G. Meseşian par. 40 b., I. Pop 1 cor., Mih. Marincaş cass. 1 cor., N. N. 3 cor., Basil Crita (?) 1 cor., Pállffy Tivadarné 80 b., Iuliu Poruţiu 2 cor., X. Y. 1 cor.

b) *D-na Sabina Preda n. Andreica* din Câmpenĭ a trimis drept cunună eternă pe cosciugul neuitatului ei nepoţel *Viorel Chirtop: 10 coróne.*

— Esprimăm cele mai vii mulţămite pentru aceste nobile darurĭ: *Direcţiunea şcólelor.*

Influenţa la Cluşiŭ. Foile din Cluşiŭ comunică, că în acele părţĭ bântue influenţa în mĕsură grozav de mare şi continuă a lua dimensiunĭ din di în ḑi mai marĭ. In timpul de faţă numai în Cluşiŭ sunt vre-o 5000 de bolnavĭ de influenţă. Bóla bântue nu numai în şcóle, ci şi în casarmele militare. Mai multe şcóle au trebuit din causa acésta sĕ fiă închise.

Reconstruirea teatrului frances. Din Paris se vestesce, că camera deputaţilor a votat un credit de 2,200.000 francĭ pentru reconstruirea teatrului frances.

Peregrinii liturgiei maghiare s'au reîntors deja dela Roma. Conducĕtorul lor, episcopul *Firczak* din Muncaciŭ, a făcut alaltăerĭ raport primatelui *Vaszary* despre „succesul", cu care a umblat la Roma. Se crede, că şi „primaş"-ul era pe-o mână cu renegaţii rutenĭ, carĭ au cerut liturgiă ungurécsă, ér acum a trebuit sĕ i-se facă raport asupra fiascului, ce a îndurat îndrăsnéţa întreprindere.

Tălmaciu pentru limba română. D-l *Aurel Augur*, un bărbat tînĕr, făcênd esamenul de tălmaciŭ pentru limba maghiară română la tribunalul din Becĭcherecul-mare, a fost numit tălmaciŭ definitiv pentru limba maghiară şi română şi substitut pentru limba maghiară şi germană pe teritoriul tribunalului din Becĭcherecul-mare. Numirea sa e publicată în fóia oficială „Budapesti Közlöny".

Prelegerĭ publice de pomărit. Ni-se comunică, că d-l Nicolau *Albani*, referentul reuniunii economice din comitatul Făgăraşului, va ţiné şi în primăvara anului curent prelegerĭ instructive din pomărit. Anume la Viştea de sus în 7 Aprilie st. n., în Dejanĭ la 10 Aprilie, în Veneţia inferióră la 12, ér în Poiana mĕrului la 13 Aprilie. Ni-se mai comunică tot-odată, că la stăruinţa d-lui Albani reuniunea economică a împărţit prin d-sa până acum peste 4000 de altoi economilor din comitat în mod gratuit şi că în anul acesta încă s'au cerut dela ministrul de agricultură 1400 altoi, spre a se distribui plugarilor dela sate, cărora li-se face prin asta mare serviciŭ. Programul prelegerilor îl vom publica în numĕrul de Dumineca.

Visitatorĭ princiarĭ la esposiţia din Paris. Din capitala Franciei se scrie, că la ministeriul de esterne s'au anunţat până acum următórele persóne princiare, că vor cerceta esposiţia: regele Greciei, regele Serbiei, regina regentă a Spaniei, regele Portugaliei, regina Olandei, regele Svediei, regele Belgiei, regele Carol al României, Şahul Persiei, moştenitorul de tron al Italiei, principele de Wales, principele Montenegrului, principele Bulgariei, archiducii austriacĭ Francisc Ferdinand şi Otto, şi marii ducĭ ruşĭ Mihail, Vladimir şi Alexius.

Anunţare de concert. Ni-se comunică, că vechiul cassier al teatrului Gustav *Hedwig* va arangia Dumineca în 25 Martie st. n. în sala cea mare a casei de concerte la mese un concert estra-ordinar cu musica orăşenéscă, ca *beneficiu anual* al sĕu. D-l Gustav Hedwig, după atâtea servicii aduse publicului, ca cassier de teatru şi închiriător al salei de concerte, s'aştéptă cu drept cuvênt, ca onor. public sĕ dea tot concursul sĕu pentru reuşita acestui concert-beneficiu. Bilete de întrare precum şi locurĭ numĕrotate pe galeriă à 1 cor. se pot lua dela librăria Hiemesch şi séra dela cassă.

Reorganisarea poliţiei bucurescene. Poliţia Bucurescilor va fi reorganisată dela 1 Aprilie. Opt secţiunĭ din 50 se vor reduce şi în locul lor se va crea un inspectorat. Astfel inspecţiile se vor face dese şi supraveghiarea circumscripţiilor va fi mai mare. Cele opt secţiunĭ reduse erau forte micĭ şi cu o populaţiă din cele mai restrînse. Secţiunile acestea au fost alipite la altele.

Catastrofă pe Dunăre. La *Pakş* s'a întêmplat alaltăerĭ o mare catastrofă. Intorcêndu-se dela têrgul din Calocea, 25 de ómenĭ voiau sĕ trécă pe un comp Dunărea. Viforul însĕ, care bântuia cu furiă, a rĕsturnat compul şi toţĭ 25 ómenii s'au înecat. N'a putut sĕ scape, decât cârmaciul. De mântuire nu putea fi vorba.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Pe câmpul de luptă din Africa nu s'a întêmplat în ultimele ḑile nimic de însemnătate. Lord *Roberts*, care la 14 Martie a întrat în Bloemfontein, n'a mai făcut nicĭ un pas înainte. Telegramele din urmă anunţă, că el nicĭ nu va întreprinde nimic, până-ce nu-i vor sosi provisiunile marĭ, ce le aştéptă. De aicĭ încă apare, că armata englesă numai cu marĭ greutăţĭ se póte mişca înainte, căcĭ Burii în retragerea lor au pustiit totul, aşa că marea armată a lui Roberts este provĕḑută cu victualii tot încă de colóna englesă dintre Kimberley şi Capstadt.

De altfel Roberts pregătesce un mare plan de rĕsboiŭ. Pe când a atras la sine trupele din Capland, a trimis o armată de 10,000 în liberarea Mafekingului.

Despre Burĭ nu se scie nimic positiv. O telegramă din Londra spunea, că *Joubert* se află la Kronstaad, unde conduce în persónă fortificaţiile şi cu 25,000 de ómenĭ aştéptă aicĭ pe Roberts. Kronstaad se află la o depărtare de 80 milurĭ dela Bloemfontein, prin urmare Burii au timp suficient de pregătire. Incât despre Burii din Natal se anunţă, că sunt fórte bine întăriţĭ la munţii Biggar. Generalul *Botha* îşĭ are tabĕra la *Glencoe*, unde la 14 Martie a ţinut o vorbire trupelor, care le-a însufleţit fórte tare.

Alte scirĭ mai însemnate nu sunt, afară dór de acelea, carĭ dau sémă despre rĕscóla din colonia Cap, care se estinde pe di ce merge, mai ales după-ce Roberts şi-a retras tóte trupele din coloniă.

*

In Londra a produs sensaţiă proclamaţia lui *Krüger* prin care declară statul liber Oranje de anexat la Transvaal. Proclamaţia lui Krüger a apărut chiar în ḑiua când Roberts a întrat în Bloemfontein (14 Martie) şi a declarat de anectată Angliei partea sudică din Oranje. Partea cea mai mare nordică s'a alipit cu învoirea preşedintelui *Steyn* la Transvaal. Faptul acesta este în multe privinţe fórte favorabil pentru Burĭ. Mai întâiŭ toţĭ Burii sunt acum uniţĭ pe câmpul de luptă şi stau sub o singură autoritate; de aicĭ urméză, că conducerea lor belică e unitară, ceea-ce până acuma nu a fost. In partea nordică a statului liber Krüger este, care ordonă şi guvernéză, ceea-ce va sĕ însemne, că ambe statele s'au unit într'o naţiune, într'un corp unic. Esistă aşa-dér numai un stat bur, al cărui preşedinte e *Krüger*, şi o armată bură, al cărei comandant e *Joubert.* O fóiă englesă ḑice, că anectarea acésta este o mĕsură estraordinar de practică, şi ale cărei urmărĭ Englesii le vor simţi încurênd.

Literatură.

Directorul corului dela catedrala din Bielitz şi profesor de musică la şcóla de cadeţĭ, V. V. *Hausmann* a început, sub titlul ***Das Soldatenlied*** *in der österreichisch-ungarischen Armee*", editarea unei serii de broşurĭ, conţinênd tóte cântecile usitate la soldaţii armatei austro-ungare. Cântecile sunt arangiate pe note. Prima broşură, ce ni-s'a trimis şi nouĕ, conţine 25 de cântece, între carĭ: 6 germane, 4 unguresci, 4 cehice, 2 croate, 2 polone, 2 slovene, 1 italian, 1 român. („Iţĭ aducĭ aminte",) 1 rutén, 1 slovac şi 1 bosniac. — O broşură costă 2 coróne, ér preţul abonamentului pentru 5 broşurĭ e de 5 coróne, pentru 10 broşurĭ 10 coróne.

*

O carte de legĭ. „Amicul Poporului" îndreptar în cause administrative şi judecătorescĭ *pentru poporul român*" de *Titu Vuculescu*, pretor în Pecĭca maghiară. Cartea e întocmită la înţelesul ţĕranilor, aşa că din ea orĭ-ce plugar, orĭ-ce măestru, orĭ-ce om, care scie ceti, póte sĕ înţelégă lămurit, ce-i este după lege ertat sĕ facă şi ce nu; cum are sĕ-şĭ câştige anumite drepturĭ, la cine sĕ se îndrepte cu plângerea orĭ cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

NECROLOG. D-l şi d-na Iosif *Ciobota* din Şard au îndurat o grea lovitură prin mórtea fiicei lor **Emilia Veturia Ciobota,** întêmplată erĭ în 19 Martie n., în al 17-lea an al etăţii. Pe rĕposata o jălesc adênc întristaţii părinţĭ, carĭ într'ênsa şi-au aflat unica bucuriă şi mângăere a vieţii. Inmormêntarea se va face mâne, Joi, în 22 Martie în cimiterul bisericei gr. cat. din Şard.

Fiă-i ţĕrîna uşoră!

ULTIME SCIRI.

Bruxella, 20 Martie. O depeşă din *Pretoria* spune, că Krüger a declarat, că Burii dispun încă de-o armată de 40.000 de ómenĭ şi că lozinca lor este libertate orĭ mórte!

Ostaşii burĭ din Oranje s'au retras la ţĕrmul nordic al rîului Vaal.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui A. B., în C. Pe rênd vor urma tóte. Până acum nu s'a putut. Vĕ mulţămim.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Martie 1900.

Renta ung. de aur 4%	96.85
Renta de coróne ung. 4%	93.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	100.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	93.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	164.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.30
Renta de hârtie austr.	99.10
Renta de aur austr.	98.05
Losurĭ din 1860	136.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	127.90
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	187.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	234.50
Napoleondorĭ	19.29
Mărcĭ imperiale germane	118.35
London vista	242.80
Paris vista	96.35
Rente de coróne austr. 4%	99.50
Note italiene	90.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 21 Martie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.04	Vênd.	19.10
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	128.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.***

Nr. 1736—1900.

Escriere de oferte.

Representanţa orăşenéscă a decis, ca **móra de măcinat** în Scheiu Nr. 679 (podu Cieţului Nr. 103) sĕ se caseze ca móră şi după împrejurărĭ sĕ se închirieze pe mai mulţĭ anĭ pentru scopurĭ de întreprinderĭ de meserii.

Reflectanţii au de a-şĭ aşterne ofertele, în carĭ sunt de a se aminti specificat şi condiţiunile, până la finea lui Mai a. c. subscrisului magistrat.

Braşov, 2 Martie 1900

Nr. 890,2—3 *Magistratul orăşenesc.*

Sz. **10510**—1899. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brasói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Puskariu József ügyvéd végrehajtatónak Barbieriu György Brancea Simoni lakos végrehajtást szenvedő elleni 36 frt. hátralékos tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a simoni 300 sz. tljkvben fekvő A † 4575, 4576, 4577 hrsz. egész fekvőkre 455 frtban; a 4598/1 hrsz. egész fekvőre 23 frtban, a 4634/1, 4635/1 hrsz. egész fekvőkre 49 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900 évi Május hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** Simon község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó. 1900 évi január hó 10-én.

A kir törvényszék mint telekkönyvi hatóság

Dr GRÜNFELD.
egyesbiró.

?7.1—1

Sosirea şi plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:
I. Trenul de persóne la 8 óre dim.
II. Tr. accel. peste Clujiu la 2 ó. 9 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela Bucurescĭ la Braşov:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 0 óre — min. dim.
II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 óre 27 min. séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:
I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătură în St.-Georgĭ cu Ciuc-Szerda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de persóne la 1 óră 51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (G. Bartolomeiu).
I Trenul mixt la 6 óre 22 min. dim.
II. Trenul mixt la 1 óră 13 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Braşov:
I. Trenul de pers. la 8 óre 25 min. dim
II. Trenul de pers. la 1 óră 51 min. p. m.
III. Trenul mixt la 6 óre 48 min. séra.

Plecarea trenurilor din Braşov

Dela Braşov la Budapesta:
I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. diminéta
II. Tr. accel. (peste Clusiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:
I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. d.
II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia. Clusiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:
I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min dim. (are legătură cu Tuşnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (G. Bartolomeiu)
I. Trenul mixt la 9 óre şi 2 min. a. m.
II. Trenul mixt la 3 óre 18 min p. m

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:
I. Trenul de pers. la 5 óre 19 min. dim.
II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 óre 15 min. p. m.

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**